

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
Кафедра соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННПП

_____ С.М.Кондратюк

(підпис) (ініціали та прізвище)

«24» вересня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

галузь знань 23 Соціальна робота
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність 231 Соціальна робота
(шифр і назва спеціалізації)

освітня програма Соціальна робота
(назва)

Розробник програми:

1. РИЖАНОВА Алла Олександрівна, доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності;

2. ПОЛЯНИЧКО Анжела Олександрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності.

Робоча програма практики розглянута і схвалена на засіданні кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності.

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 р.

Ухвалено вченою радою Навчально-наукового інституту педагогіки і психології.

Протокол № 2 від «24» вересня 2019 р.

Опис навчальної дисципліни «Асистентська практика у ЗВО»

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7,5	магістр	Практична підготовка	
		Рік підготовки:	
		II-й	II-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 225		III-й	III-й
		Вид контролю: залік	

ВСТУП

Практика є обов'язковою формою підготовки майбутнього фахівця до виконання професійних функцій. Практична підготовка студентів закладів вищої освіти, що носить неперервний характер, починається на молодших курсах і триває впродовж усього навчання, послідовно ускладнюючись і наповнюючись новим змістом.

Практика є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми підготовки фахівця для здобуття кваліфікаційного рівня і має на меті набуття студентом професійних навичок та вмінь на основі сформованої системи теоретичних знань.

Асистентська практика у ЗВО є важливим завершальним складником підготовки майбутнього фахівця з соціальної роботи / соціального працівника, зокрема магістранта, що готується до виконання функцій викладача дисциплін теорії і практики соціальної роботи у закладах вищої освіти. Специфічність такого виду практики полягає в її науковому характері щодо забезпечення формування вміння магістра – майбутнього науково-педагогічного працівника організувати навчальний процес як педагогічну взаємодію, спрямовану на розвиток особистості, її підготовку до розв'язання завдань життєтворчості, вміння працювати в умовах вибору педагогічної позиції, технології, підручників, змісту, форм навчання тощо у вищому навчальному закладі.

Практика організується і проводиться відповідно до навчального плану підготовки студентів за освітнім рівнем «магістр» у терміни, передбачені графіком організації навчального процесу у вищому навчальному закладі, і триває чотири тижні, на кожному з яких студентами виконуються різні види діяльності.

Асистентська практика магістрів є продовженням професійної підготовки і видів практик, передбачених для підготовки майбутнього соціального працівника за освітньо-кваліфікаційним рівнем «бакалавр», проте має свої специфічні завдання.

Практична підготовка проводиться в умовах професійної діяльності під організаційно-методичним керівництвом викладача вищого навчального закладу та спеціаліста з даного фаху. Розробка програми, навчально-методичне керівництво за її виконання студентами забезпечується викладачами випускової кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності, що мають вчені звання та досвід роботи у вищому навчальному закладі.

Теоретичним підґрунтям асистентської практики у ЗВО є попереднє опанування студентами теоретичним і практичним матеріалом під час вивчення дисциплін «Актуальні проблеми соціальної роботи і соціальної педагогіки в Україні», «Методика викладання ТПСР та СПД у ЗВО», «Психологія соціальної роботи», «Методологія соціально-педагогічних досліджень» тощо, передбачених навчальним планом підготовки магістрів з соціальної роботи. Здобуті теоретичні знання і вміння студенти мають поглибити, закріпити, відпрацювати у практичній викладацькій діяльності під час асистентської практики у ЗВО.

Мета і завдання асистентської практики у ЗВО

Метою проходження асистентської практики у ЗВО магістрів є закріплення на практиці здобутих теоретичних знань щодо забезпечення освітнього процесу у вищому навчальному закладі, а також вироблення й відпрацювання комплексу професійних умінь науково-педагогічної діяльності викладача дисциплін теорії і практики соціальної роботи вищого навчального закладу.

Завданнями практики є:

- набуття студентами професійного досвіду з виконання функціональних обов'язків викладача дисциплін теорії і практики соціальної роботи;
- вироблення й удосконалення умінь самостійного проектування й здійснення процесу викладацької діяльності;
- формування мотивації до поглибленого вивчення теоретичних та методичних засад соціальної роботи під час виконання експериментальної частини дослідження, а також розвиток стійкого інтересу до дослідно-експериментальної роботи в межах власної професійної діяльності;
- удосконалення і збагачення досвіду використання творчого підходу до самостійної професійної діяльності;
- закріплення, поглиблення та удосконалення вмінь й навичок з проведення організаційно-методичної, навчально-методичної, навчальної, науково-дослідницької та виховної роботи зі студентами ЗВО.

У результаті виконання плану асистентської практики у ЗВО студент повинен

знати: зміст діяльності викладача дисциплін теорії і практики соціальної роботи у вищому навчальному закладі у різних напрямках; зміст, завдання, вимоги до організаційно-методичної, навчально-методичної, навчальної, науково-дослідницької та виховної роботи під час практики; права і функціональні обов'язки викладача вищого навчального закладу; документацію, що регламентує процес професійної підготовки у ЗВО, і документацію, що супроводжує діяльність викладача у ЗВО; особливості

організації науково-педагогічної діяльності; особливості підготовки та проведення основних форм організації навчально-виховного процесу у підготовці майбутніх соціальних працівників;

уміти: визначати зміст освіти у вищому навчальному закладі, місце кожної навчальної дисципліни в ньому; орієнтуватися в системі навчальних планів та програм зі спеціальності «Соціальна робота»; визначати особливості навчальної, виховної, самостійної, науково-дослідної діяльності студентів у ЗВО; конструювати навчально-виховний процес взаємодії зі студентами у ЗВО на підставі усвідомлення вимог, що висуваються до науково-педагогічних працівників; обирати ефективні методи організації навчально-виховного процесу у ЗВО; використовувати різні методи у викладанні навчальних дисциплін дисциплін; здійснювати підготовку та проведення основних організаційних форм професійної підготовки майбутніх соціальних працівників; добирати і застосовувати методичний матеріал відповідно до навчальної дисципліни, теми, організаційної форми навчально-виховного процесу тощо; добирати й доцільно застосовувати форми самостійної роботи майбутніх фахівців; визначати фактори успішності навчального процесу та відповідно до цього коригувати свою діяльність.

У результаті виконання плану асистентської практики у ЗВО студент повинен продемонструвати наступні результати

ПРН 1	Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
ПРН 2	Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.
ПРН 3	Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.
ПРН 4	Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.
ПРН 5	Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних.
ПРН 6	Самостійно й автономно знаходити інформацію, необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.
ПРН 7	Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.
ПРН 8	Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.
ПРН 9	Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання.
ПРН 10	Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.
ПРН 11	Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу.
ПРН 12	Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПРН 13	Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.
ПРН 14	Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики.
ПРН 15	Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.
ПРН 16	Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні.
ПРН 17	Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок.
ПРН 18	Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.
ПРН 19	Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології.
ПРН 20	Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

Терміни і зміст діяльності під час асистентської практики у ЗВО

Практика триває 4 тижні, на кожному з яких студент виконує різну за напрямом роботу.

1 тиждень – Організаційно-методична робота (участь у роботі настановчої конференції, ознайомлення з базою практики, складання індивідуального плану роботи, вивчення документації, що регламентує діяльність кафедри; вивчення документації, що регламентує процес професійної підготовки майбутнього фахівця за спеціальністю «Соціальна робота»);

1-2 тиждень – Навчально-методична робота (робота з методичними матеріалами з циклу дисциплін теорії і практики соціальної роботи, навчальна робота – відвідування занять викладачів кафедри, підготовка матеріалів до лекційних і семінарських занять);

3-4 тиждень – Навчальна робота (відвідування лекційних і практичних занять, підготовлених і проведених магістрами, аналіз і обговорення здобутків і утруднень, що виникли під час проведення. Самостійне проведення 4 занять з циклу дисциплін теорії і практики соціальної роботи, з яких 1 залікова лекція, 1 залікове семінарсько-практичне заняття);

1-4 тиждень – Виховна робота (підготовка і проведення 2 виховних заходів зі студентами молодших курсів, складання соціально-психологічної характеристики групи)

1-4 тиждень – Науково-дослідна робота (підготовка студентів 1 курсу до наукового дебюту, ознайомлення їх з темами власних досліджень. Проведення експериментальної частини наукового дослідження. Підготовка тез доповідей з наукового дослідження).

Програма асистентської практики у закладах вищої освіти

Модуль 1. Організаційно-методична робота

Тема 1. Участь у роботі настановчої конференції

Ознайомлення з метою, завданнями, програмою практики; ознайомлення з правами і обов'язками практиканта; призначення керівника-методиста; визначення терміну і організації практики; узгодження графіка консультацій; складання індивідуальних завдань; призначення відповідальних студентів за різні напрями роботи.

Тема 2. Ознайомлення з базою практики. Складання індивідуального плану роботи

Проведення бесід керівниками-методистами зі студентами-практикантами; ознайомлення з матеріально-технічною базою кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності, навчальних аудиторій; разом з керівником практики на робочому місці намітити порядок та строки виконання завдань практики; узгодження плану разом з груповим керівником і визначення теми та форми виступу на заключній конференції.

Тема 3. Вивчення документації, що регламентує діяльність кафедри

Ознайомлення з діловою документацією кафедри: аналіз плану роботи кафедри за різними напрямами; протоколів засідань кафедри; актуальних проблем, що обговорюються на засіданнях кафедри; звітами тощо. Ознайомлення з індивідуальними планами викладачів, правилами ведення табелів виконання навантаження. Вивчення посадових обов'язків викладачів кафедри.

Тема 4. Вивчення документації, що регламентує процес професійної підготовки майбутнього фахівця за спеціальністю «Соціальна робота»

Ознайомлення й аналіз навчальної документації з підготовки майбутніх соціальних працівників за освітніми рівнями «бакалавр», «магістр»: навчальними планами підготовки фахівців, графіками організації навчального процесу, програмами навчальних дисциплін, навчально-методичними забезпеченням професійно-орієнтованих дисциплін.

Модуль 2. Навчально-методична робота

Тема 5. Робота з методичними матеріалами циклу дисциплін теорії і практики соціальної роботи. Відвідування занять викладачів кафедри з циклу теорії і практики соціальної роботи з метою спостереження за методикою організації і проведення різних форм занять. Аналіз використання форм, методів, засобів, методичного матеріалу під час навчальних занять. Розробка методичних матеріалів до тем навчальних дисциплін відповідно до теми

науково-дослідної роботи. Розробка конспектів лекційних та практичних занять з навчальних дисциплін, добір дидактичного матеріалу відповідно до змісту.

Тема 6. Навчальна робота

Відвідування лекційних і практичних занять, підготовлених і проведених магістрами, аналіз і обговорення здобутків і утруднень, що виникли під час проведення. Самостійне проведення 4 занять з навчальних дисциплін, з яких 1 залікова лекція, 1 залікове семінарсько-практичне заняття.

Модуль 3. Науково-дослідна робота

Тема 7. Робота з організації наукової діяльності студентів молодших курсів

Ознайомлення студентів 1 курсу з напрямками наукових соціально-педагогічних досліджень. Підготовка і проведення наукового дебюту першокурсників. Робота зі студентами молодших курсів на засіданнях наукових гуртків кафедри.

Тема 8. Навчально-дослідницька діяльність

Проведення експериментальної частини наукового дослідження. Підготовка тез доповідей з наукового дослідження.

Модуль 4. Виховна робота

Тема 9. Розробка та проведення виховних заходів зі студентами, спрямованих на вирішення виявлених проблем

Психолого-педагогічна характеристика студентської групи. Підготовка і проведення 2 виховних заходів зі студентами молодших курсів. Тренінги, корекційні та розвивальні заняття використовують для здійснення спрямованого психологічного впливу на особистість та колектив в цілому, що дозволяє виявити і змінити поведінкові стереотипи, деструктивні форми поведінки та отримати позитивні результати у формуванні особистості. Розробка та проведення соціально-психологічного тренінгу з метою підвищення соціальної адаптованості та комунікативної компетентності студентів.

Тема 10. Участь у роботі підсумкової конференції

Виступи з презентаціями роботи студентів під час практики. Виступи з доповідями найкращих студентів-практикантів. Обговорення результатів практики.

Перелік звітної документації

1. Характеристика магістранта, підписана керівником бази практики.
2. Звіт про практику.
3. Щоденник практики
4. Індивідуальний план роботи магістранта
5. Конспекти залікових лекційних і семінарських занять, підготовлених і проведених студентом
6. Протоколи обговорення залікових занять
7. Аналіз 2-х відвіданих занять викладачів кафедри
8. Аналіз 2-х відвіданих занять магістрантів
9. Звіт з виховної роботи зі студентами молодших курсів
10. Методичні розробки 2-х виховних заходів зі студентською групою
11. Психолого-педагогічна характеристика студентської групи
12. Підсумки практики

Термін подання звітної документації керівнику практики – протягом одного тижня після її закінчення.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: оцінка за практику.

5. Засоби діагностики успішності навчання: оцінка з бази практики - характеристика студента-практиканта; оцінювання проведення залікових заходів; оцінка за захист практики; оцінка за оформлення залікових завдань; виступ на підсумковій конференції з асистентської практики у ЗВО.

5. Підсумки практики

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та отримують підсумкову оцінку, яка виставляється у відомість загальної успішності.

Студенту, який не виконав відповідної програми практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно, за умов, визначених адміністрацією СумДПУ імені А.С.Макаренка (у вільний від навчання час та в межах графіку навчального процесу) при виконанні умов, визначених адміністрацією академії.

Студент, який повторно отримав негативну оцінку з практики, відраховується з університету.

Рекомендується до використання розширена шкала підсумкового контролю: позитивні оцінки – «відмінно», «дуже добре», «добре», «задовільно», «достатньо», негативні оцінки – «незадовільно».

Накопичувальна бальна шкала має відповідати існуючому Положенню про організацію освітнього процесу у Сумському державному університеті імені А.С.Макаренка.

**Шкала оцінювання практики
(ECTS та національна):**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Еквівалент оцінки за п'ятибальною шкалою
90 - 100	A	відмінно	5
82-89	B	дуже добре	4
74-81	C	добре	4
64-73	D	задовільно	3
60-63	E	достатньо	3
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	2
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	1

**Рейтингова оцінка якості практичних умінь і навичок
з асистентської практики у ЗВО
для студентів спеціальності 231 Соціальна робота**

№ з/д	Звітна документація	Рівень досягнень	min-max	Рейтинговий бал	Еквівалент оцінки за національною шкалою
1.	Характеристика	Задовільний	12-20	12-14	"3"
		Середній		15-17	"4"
		Високий		18-20	"5"
2	Звіт про проходження асистентської практики	Задовільний	12-20	12-14	"3"
		Середній		15-18	"4"
		Високий		19-20	"5"
3	Щоденники спостережень	Задовільний	12-20	12-14	"3"
		Середній		15-18	"4"
		Високий		19-20	"5"
4	Конспекти навчальних занять	Задовільний	12-20	12-14	"3"
		Середній		15-18	"4"
		Високий		19-20	"5"

5	Виховний захід	Задовільний	12-20	12-14	"3"
		Середній		15-18	"4"
		Високий		19-20	"3"
	Усього:		60-100		

6. Література

Основна:

1. Галагузова Ю.Н., Сорвачева Г.В., Штипова Г.Н. Социальная педагогика: Практика глазами преподавателей и студентов. - М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. - 224 с.
2. Полякова О.М., Знобей О.В. Технологія навчальної ознайомлювальної соціально-педагогічної практики: Методичний посібник для студентів спеціальності «Соціальна педагогіка».- Суми: СумДПУ, 2008. - 72 с.
3. Практическая подготовка социальных педагогов: Учеб.-метод. пособие / Т.П.Михневич, В.В.Мартынова, В.Н.Клипинина, А.П.Лаврович. - Мн.: БГПУ, 2002. - 94 с.
4. Програми практик зі спеціальності «Соціальна педагогіка і практична психологія»: Методичний посібник / Керівник групи упорядників: Б.Ковбас. - Івано-Франківськ, 2006. - 78 с.
5. Словник-довідник для соціальних працівників та соціальних педагогів/ За заг. ред. А.Й. Капської, І.М.Пінчук, С.В.Толстоухової. – К., 2000.- 260 с.
6. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. 2-ге видання /За заг. ред. проф.І.Д.Зверєвої. – Київ, Сімферополь: Універсум, 2013.- 536 с.
7. Соціальна робота. Короткий енциклопедичний словник. – К.: ДЦССМ, 2002. - 536 с. // Соціальна робота. Книга 4.
8. Положення про проведення практик у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка. – Суми : СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2017. – 35 с.
9. Дмитриченко М.Ф. Вища освіта і Болонський процес: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. – К.: Знання України, 2006.- 440 с.
- 10.Інновації у соціальних службах: Навч.-метод. посібник / Семигіна Т.В., Покладова В.В., Грига І.М. та ін. – К.: університетське видавництво «Пульсари», 2002. – 168с.
- 11.Інтегровані соціальні служби: теорія, практика, інновації: Навч.-метод. комплекс / За ред.: І.Д.Зверєвої, Ж.В.Петрочко. – К.: Фенікс, 2007. – 528с.
12. Права дитини від витоків до сьогодення: Зб.текстів, метод.та інформ. Матеріалів: Метод.видання / Авт.-упор. Г.М.Лактіонова (кер.), Л.В.Пироженко, О.В.Сухомлинська та ін. – К.: Либідь, 2002. – 280с.
- 13.Соціальна робота: Короткий енциклопедичний словник. Книга 4. – К.: ДЦССМ, 2002. – 596с.
- 14.Вища освіта. Нормативно-правові акти про організацію освіти у вищих навчальних закладах III-IV рівнів акредитації: У 2 кн. / Укладачі М.І. Панов, Ю.П. Битяк, Г.С. Гончарова та ін.; За ред. проф. М.І.Панова. – Х.: Право, 2006. – 688 с.

**Звіт з асистентської практики практики
у закладах вищої освіти**

Я,, магістр спеціальності «Соціальна робота» проходила педагогічну практику з ... по ... у СумДПУ імені А.С.Макаренка на кафедрі соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності.

Під час проходження практики я ознайомила з

Відвідувала та аналізувала заняття викладачів кафедри (...) та магістрів (...) з циклу дисциплін теорії і практики соціальної роботи: Розробляла методичні матеріали до окремих занять з дисципліни «.....».

Провела ... лекцій (теми: ...) та ... семінарських занять (теми: ...) із навчальних дисциплін «.....» для студентів ... та ... курсів.

Під час практики організувала науково-дослідницьку діяльність студентів (...), брала участь в організації та проведенні ... зі студентами спеціальності «Соціальна робота» Навчально-наукового інституту педагогіки і психології.

Завдяки проходженню асистентської практики у ЗВО я оволоділа новими вміннями та навичками, що складають досвід діяльності викладача дисциплін теорії і практики соціальної роботи (...).

Також закріпила та поширила знання та уміння з фахових предметів, вдосконалила свою теоретичну підготовку, оволоділа системою спеціальних умінь і навичок викладання теоретичних дисциплін.

Міністерство освіти і науки України Сумський державний педагогічний
університет імені А.С.Макаренка

Кафедра соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

ЩОДЕННИК

_____ (вид і назва практики)
студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)
Навчально-науковий інститут/факультет _____
кафедра _____
кваліфікаційний рівень _____
галузь знань _____
спеціальність _____
спеціалізація _____
_____ курс, група _____

Термін практики: з «___» _____ р. по «___» _____ р.

Місце проходження практики: _____

Суми, 20___ р.

ПРОТОКОЛ

обговорення залікового лекційного (семінарського, практичного) заняття,
виховного заходу, проведеного практикантом

Присутні: (студенти-практиканти, викладач, методисти).

Слухали: (про результати проведення студентом-практикантом /ПШБ/ залікової лекції /семінару, практичного заняття, виховного заходу / на тему: для студентів курсу, _ групи, факультету).

Виступили: (студент-практикант з самоаналізом, присутні студенти-практиканти, викладач, методисти).

Ухвалили: (загальний висновок про результати проведення заняття, оцінка).

Протокол обговорення підписують методисти

Схема аналізу заняття викладача кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності

1. Дата проведення заняття, курс, група студентів _____
2. Навчальна дисципліна _____
3. Форма проведення заняття _____
4. Тема заняття _____
5. Мета заняття, план його проведення _____
6. Методи, які використовувалися викладачем _____
7. Види діяльності студентів під час заняття _____
8. Міжпредметні та внутрішньопредметні зв'язки _____
9. Професійна спрямованість заняття _____
10. Зворотний зв'язок між студентами та викладачем на занятті _____

Схема аналізу проведеного студентом лекційного заняття

Відповідно до розкладу «__»_____ 20__ року проведено лекцію з предмета_____

Тема:_____

П.І.Б. студента _____

Факультет/ інститут _____

Спеціальність _____

Курс _____ Дата _____

Час _____ Група _____

Кількість осіб _____ Присутні _____

1. Методологічна спрямованість і визначеність лекції. Науковий характер лекції. Влучність розкриття теоретичних положень, категорій, визначень. Висвітлення основних питань_____

2. Зв'язок теоретичного матеріалу з досягненнями практики соціальної роботи. Популяризація досягнень вітчизняної науки, передового досвіду соціальної роботи і соціально-педагогічної діяльності_____

3. Методичний рівень викладання: наявність плану лекції, його зв'язок з попереднім матеріалом, використання структурно-логічних схем, логічність і послідовність викладення матеріалу, альтернативність наукових підходів, аргументованість висновків, рекомендована література_____

4. Практична спрямованість: орієнтація на зміст та завдання практичних (семінарських) занять з теми. Точність, визначення завдань і термінів їх виконання_____

5. Завдання для самостійної роботи студентів: їх наявність, влучність, доцільність, творчий характер, повідомлення термінів та форми перевірки завдань_____

6. Стиль викладання: точність визначень, формулювань, емоційність, демократичність, володіння аудиторією, дисципліна_____

7. Мовленнєві характеристики: чіткість, вдале інтонування, голосність, тональність_____

8. Виховний потенціал матеріалу лекції, ефективність його використання_____

9. Зв'язок з іншими навчальними дисциплінами_____

10. Рівень технічного забезпечення, ілюстративність (використання ПК, відео, проекційної апаратури, фонозаписів тощо)_____

11. Оцінка ефективності проведеної лекції. Побажання та зауваження_____

П.І.Б. рецензента_____

Дата

Підпис

**Схема аналізу проведеного студентом практичного
(семінарського) заняття**

Відповідно до розкладу «__» _____ 20__ року проведено практичне
(семінарське) заняття з предмета _____

Тема: _____

П.І.Б. студента _____

Інститут (факультет) _____

Спеціальність _____

Курс _____ Дата _____

Час _____ Група _____

Кількість осіб _____ Присутні _____

1. Наявність робочого плану практичного (семінарського) заняття _____
2. Визначеність мети, завдань практичного (семінарське) заняття, достатня вмотивованість діяльності студентів _____
3. Відповідність змісту практичного (семінарського) заняття програмі навчального курсу _____
4. Методи проведення практичного (семінарського) заняття _____
5. Форми оцінки знань, умінь та навичок студентів під час проведення практичного (семінарського) заняття. Влучність їх застосування _____
6. Використання прийомів активізації пізнавально-пошукової діяльності студентів _____
7. Спрямованість практичного (семінарського) заняття на самостійну роботу студентів _____
8. Оцінка засвоєння студентами основних положень практичного (семінарського) заняття _____
9. Стиль педагогічної взаємодії студента-практиканта, його доцільність, влучність _____
10. Зауваження щодо форми, змісту, організації проведення практичного (семінарського) заняття _____
11. Оцінка ефективності проведеного практичного (семінарського) заняття. Побажання та зауваження _____

П.І.Б. рецензента _____

Дата _____

Підпис

Орієнтовна схема психолого-педагогічної характеристики групи

I. Загальні відомості про групу

Кількість студентів, віковий та тендерний склад. Коли і як група була сформована.

II. Організаційна єдність групи

1. Група з єдиним цілим чи вона складається з окремих угруповань.
2. Чи існує конфронтація між окремими угрупованнями та їх лідерами.
3. Ступінь згуртованості та узгодженості дій у групі.
4. Хто є формальним і неформальним лідером у групі.
5. Як вирішуються питання взаємодопомоги.
6. Чи є в групі особи, які перебувають в ізоляції. Яке ставлення групи до новачків.

III. Ціннісно-спрямовуюча єдність групи

1. Рівень громадянської зрілості студентів групи. Які суспільно-значущі інтереси мають місце.
2. Духовні запити та пріоритетні цінності.
3. Які моральні якості особистості найбільше цінуються в групі і які викликають найбільший осуд.

IV. Інтелектуальна єдність групи

1. Загальна характеристика успішності.
2. Чи прислуховуються студенти до думки своїх товаришів по групі.
3. Чи легко студенти групи знаходять спільну мову при розв'язанні тих чи інших проблем.
4. Громадська думка у групі. Як часто вона змінюється.
5. Критика і самокритика у групі. Як сприймає група критичні зауваження.

V. Емоційна єдність групи

1. Який настрій переважає у групі.
2. Чи хвилюють спільні невдачі всіх студентів. Чи радіють окремі особи успіхам своїх товаришів.
3. Як можна охарактеризувати емоційний клімат у групі.
4. Чи вміють студенти контролювати та регулювати свої емоції.

VI. Вольова єдність групи

1. Чи здатна група мобілізувати фізичні й духовні сили на подолання труднощів чи перешкод.
2. Чи може група швидко і самостійно прийняти рішення. Прийнявши рішення, група відразу береться за його виконання чи зволікає з ним.
3. Чи завжди група доводить справу до кінця.
4. Чи здатна група на розумний і виправданий ризик.

VII. Життя групи

пи в дозвіллевін діяльності

Інтерес до сучасних подій в країні, світі, до мистецтва, літератури, спорту тощо; форми прояву цього інтересу.

VIII. Куратор

Його авторитет серед студентів; вплив на групу (загальна культура, організаторські здібності, знання психології студентів, їх інтересів, нахилів тощо); ставлення групи до куратора.

Загальні висновки

Рівень (стадія) розвитку групи. Характер загального емоційного клімату (бадьорий, життєрадісний, інертний тощо). Характер дисциплінованості. Позитивне й негативне в організації життя та діяльності групи. Оцінка роботи куратора. Пропозиції та рекомендації щодо подальшої роботи з групою.